

Asia: VN/31820/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö TE-palvelut 2024 - asetuskokonaisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Asetus 1: Valtioneuvoston asetus julkisista työvoimapalveluista

1 luku Työllistymissuunnitelma, 1 § Työllistymissuunnitelman ja sitä korvaavan suunnitelman rakenne

On selvää, että työllistymisen monialainen edistäminen on keskeistä niiden työnhakijoiden kohdalla, joilla on riski työkyvyn heikkenemiseen tai joilla työkyky on jo heikentynyt. Onkin tärkeää, että työnhakijan tilannetta kartoitetaan huolellisesti ja terveydentila tai työkykyriskit otetaan huomioon työnhaussa ja sen velvoitteissa. Työllistymisen monialaisen edistämisen toteutumiseksi kaikkien eri työllisyydenhoidon toimijoiden resurssien tulee olla riittäviä.

Myös hyvinvointialueiden resurssien riittävyys vaikuttaa palveluihin, hyvinvointialueiden resurssit on jatkossakin turvattava, jotta tarpeelliseksi havaittuja palveluja voidaan tarjota ajallaan myös silloin, kun tilanteen selvittely vaatii erikoissairaanhoidon asiantuntijuutta. Mainittakoon vielä, että palveluntarpeen selvittelyssä toivottavaa on aito moniammatillinen yhteistyö sen sijaan, että asiakasta ohjataan useiden palveluiden pariin ilman palveluntarjoajien välistä vuoropuhelua - hyvinvointialueen palvelukoordinaatio on siis työllistymisen monialaisen edistämisessä tärkeää.

Haluamme myös huomauttaa, että erityisesti heikosti tunnettujen sairauksien ja oireyhtymien työ- ja toimintakykyvaikutusten arviointi voi olla työvoimaviranomaiselle vaikeaa, koska osittain tieto sairauksista ja ymmärrys niiden työkykyvaikutuksista on puutteellista myös terveydenhuollossa. Siksi on tärkeää, että työnhakijan terveydentilan vaikutuksia arvioidessa konsultoidaan asiantuntijoita erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa arviointi voi määrittää työnhakijan työllistymisen edellytyksiä (ks. 5 luku Työolosuhteiden järjestelytuki 4 momentti).

5 Luku Työolosuhteiden järjestelytuki 9 § Työolosuhteiden järjestelytuella korvattavat kustannukset neljäs momentti:

Kuten aiemmin mainittu, erilaisten sairauksien tai vammojen työ- ja toimintakykyvaikutusten arviointi vaatii sellaista asiantuntijuutta, jota ei voida työvoimaviranomaisilta edellyttää. Siksi toivomme asetuksessa tarkennusta siihen, millä mittareilla työ- ja toimintakyvyn alenemaa mitataan, kun työolosuhteiden järjestelytuen tarvetta arvioidaan. On myös tarpeen huomioida työllistymissuunnitelmassa olevien tietojen ajankohtaisuutta, erityisesti jos terveydentilassa on ollut muutoksia. Työllistymissuunnitelmaa tehdessä asiakasta on syytä tiedottaa myös kaikista niistä asioista, joihin työllisyysuunnitelmaan kirjatut asiat vaikuttavat, jotta asiakas ymmärtää millä tarkkuudella omaa työ- ja toimintakykyä on kuvailtava. Tämä on erityisen tärkeää, koska asiakas ei välttämättä itse hahmota kaikkia työ- ja toimintakykyynsä vaikuttavia tekijöitä.

Työolosuhteiden järjestelytuen arvioinnissa on huomioitava myös työvoimaviranomaisen inhimillinen tiedonpuute erilaisten terveyteen vaikuttavien oireiden ja sairauksien erityispiirteistä. Ehdotetun 4 momentin mukaan selvityksenä käytetään esimerkiksi työterveyshuollon arviota muutostyön tarpeellisuudesta, mutta myös työterveyshuollossa on puutteita gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien työkykyvaikutusten ymmärryksessä. Siksi ehdotamme, että kielteistä päätöstä puoltaessa työvoimaviranomaisella olisi velvollisuus huomioida myös hoitavan lääkärin lausunto tai konsultoida alan erikoislääkäriä päätöksenteon tukena.

Jo työsuhteessa olevien työolosuhteiden järjestelytukea hakevien asiakkaiden kohdalla on myös syytä varmistaa, ettei tuki jää saamatta sellaisilta työntekijöiltä, joiden työnantaja on haluton maksamaan muutoksista työnantajalle koituvia kustannuksia. Vaikka työnantajalla on usean lainsäädännön perusteella velvollisuus toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä, potilasjärjestön saaman palautteen perusteella työnantajien halukkuus vaihtelee todella paljon.

Asetus 2: Valtioneuvoston asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta

-

Asetus 3: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

-

Asetus 4: Valtioneuvoston asetus työllistymisen monialaisesta edistämisestä

-

Asetus 5: Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta

-

Asetus 6: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista

-

Asetus 7: Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun asetuksen 13 a §:n muuttamisesta

-

Haapa-aho Olga
Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry